

Opis skrócony (Streszczenie)

*Idea improwizacji we współczesnej solowej
i zespołowej kompozycji instrumentalnej:
"Seeds" dla jednego muzyka grającego na dowolnym
instrumencie (instrumentach) o określonej wysokości dźwięku,
"Unity" dla zespołu kameralnego trzech instrumentów,
"Form and Content" dla improwizującego solisty
i dużego zespołu instrumentalnego*

W niniejszej rozprawie doktorskiej podjęto problematykę alternatywnego zastosowania różnych metodyk improwizacji jako strategii kompozytorskich w kontekście muzyki współczesnej. Ma ona także na celu stymulowanie zastosowania tego kreatywnego procesu w kompozycji i praktykach wykonawczych.

Tłem dla niniejszej rozprawy jest własny rozwój artystyczny autora jako kompozytora, a zarazem improwizującego muzyka. Metodologie wypracowane na potrzeby utworów muzycznych skomponowanych jako część tej rozprawy, zostały skonstruowane z perspektywy kompozytora, ale uwzględniają również, jako wykonawców tych utworów, instrumentalistów o różnego rodzaju doświadczeniach wykonawczych: improwizatorów i nie-improwizatorów, oferując rozwiązania właściwe w obu sytuacjach wykonywania utworu.

Jako punkt wyjścia do badań, które doprowadziły do opracowania niniejszego dokumentu, zostały przeanalizowane trzy zagadnienia:

- Rola improwizacji w historii zachodniej muzyki klasycznej,
- Metodologie opracowane przez kompozytorów od drugiej połowy XX wieku,
- Metodologie improwizacji stworzone przez improwizujących wykonawców.

Część praktyczna składa się z badania i modyfikowania analizowanych metodologii w celu opracowania nowych strategii kompozytorskich, które następnie zostały sprawdzone w praktyce przez wykonawców pochodzących z różnych środowisk takich jak: muzycy o wykształceniu klasycznym, improwizatorzy i muzycy jazzowi.

Artystyczny efekt badań został przedstawiony w trzech utworach muzycznych: *Seeds* dla jednego muzyka grającego na dowolnym instrumencie (instrumentach) o określonej wysokości dźwięku, *Unity* dla zespołu kameralnego trzech instrumentów oraz *Form and Content* dla improwizującego solisty i dużego zespołu instrumentalnego; w których improwizacja odgrywa decydującą rolę w realizacji utworów, co wpływa bezpośrednio na proces wykonawczy i estetykę powstałej muzyki.

Summary

This dissertation explores alternatives for the use of various improvisational methodologies as compositional strategies within a contemporary music context. It also aims to stimulate the use of these creative processes into composition and performance practices.

The background for this PhD dissertation is the author's own artistic development both as a composer and an improvising musician. The methodologies developed for the music works composed as part of this dissertation, were constructed from a composer's perspective, but they also consider the instrumentalists of different experiences in music performance: improvisers and non-improvisers, as performers of the pieces, offering solutions suitable for both situations.

Three main cases were analysed as a point of departure for the research that led to the elaboration of this document:

- The role of improvisation in the history of western classical music,
- The methodologies developed by composers from the second half of the 20th century onwards,
- The improvisational methodologies created by improvising performers.

The practical part of this research consisted of exploring and modifying the methodologies analysed in order to develop new compositional strategies which were subsequently tested with performers from different backgrounds such as classical music trained musicians, improvisers and jazz musicians.

The artistic outcome of this research is presented in the composition of three music works, *Seeds* for one musician performing any pitched instrument(s), *Unity* for chamber ensemble of three instruments and *Form and Content* for improvising soloist and large ensemble, where improvisation plays a decisive role in the realization of the works, which is reflected in the performance process and in the aesthetics of the resulting music.